

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.04.2010
Hetkel kehtiv

Käina lahe–Kassari maastikukaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 17.05.2007 nr 148
[RT I 2007, 38, 268](#)
jõustumine 02.06.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.01.2009	RT I 2009, 7, 48	01.02.2009
19.03.2010	RT I 2010, 13, 70	01.04.2010

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Käina lahe–Kassari maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Käina lahe–Kassari maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on kaitsta:

1) Kassari saare ja Käina lahe äärsed poollooduslikke kooslusi ning Käina lahte ja muid olulisi lindude rändepeatus- ning pesitsuspaiku;

2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimeistiku kaitse kohta nimetab I lisas. Need elupaigatüübid on: veealused liivamadald (1110)³, liivased ja mudased pagurannad (1140), laiad madalad lahed (1160), esmased rannavallid (1210), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (1630*), kadastikud (5130), lood (6280*), puisniidud (6530*), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), puiskarjamaad (9070) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*);

3) liike, keda nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta nimetab I lisas. Nendest liikidest üks kuulub I kaitsekategooria liikide hulka, naaskelnokk (*Recurvirostra avosetta*) on II kaitsekategooria liik ning randtiir (*Sterna paradisaea*) ja jõgitiir (*Sterna hirundo*) on III kaitsekategooria liigid;

4) taimeliiki, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas, – emaputke (*Angelica palustris*), mis on ühtlasi III kaitsekategooria liik, samuti II lisast puuduvat I kaitsekategooria liiki ja tema elupaiku.

(2) «Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni» artikli 2 lõike 1 kohaselt on kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).

(3) Kaitseala maa- ja veeala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele üheteistkümnesse sihtkaitsevööndisse ja nelja piiranguvööndisse.

(4) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Hiiu maakonnas Käina vallas Esiküla, Jöeküla, Kassari, Laheküla, Nasva, Niidiküla, Orjaku, Selja, Taguküla ja Vaemla külas ning Käina alevikus.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud käesoleva määrusega sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleva kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades «Asjaõigusseaduses» ja «Looduskaitseaduses» sätestatud.

(3) Kaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine teedel. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses ning lisaks piiranguvööndis liinirajatiste hooldamiseks vajalikel töödel, maatulundusmaal metsa- või põllumajandustöödel ning õuemaal.
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]

§ 5. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 5) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 6) anda projekteerimistingimusi;
- 7) anda ehitusluba;
- 8) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee-erikasutusluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil keskkonnamõju hindamise järelevalvajana on õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on üksteist sihtkaitsevööndit:

- 1) Kassari sääre sihtkaitsevöönd;
- 2) Käina sihtkaitsevöönd;
- 3) Käina lahe sihtkaitsevöönd;
- 4) Orjaku silma sihtkaitsevöönd;
- 5) Piibunina sihtkaitsevöönd;
- 6) Taguküla sihtkaitsevöönd;
- 7) Telliskivirahu sihtkaitsevöönd;
- 8) Uidu sihtkaitsevöönd;
- 9) Vaemla lahe sihtkaitsevöönd;
- 10) Vaemla sihtkaitsevöönd;
- 11) Õunaku sihtkaitsevöönd.

§ 8. Sihtkaitsevööndite kaitse-eesmärk ja selle saavutamine

(1) Sihtkaitsevööndite kaitse-eesmärk on:

- 1) Kassari sääre, Käina, Taguküla ja Vaemla sihtkaitsevööndites rannaniitude, kadastike, loopealsete ja kaitsealuste liikide elupaikade säilitamine ning taastamine, endistel puisniitudel ja puiskarjamaadel kasvavate metsakoosluste kaitse ja kujundamine ning vanade loodusmetsade ja madalaveeliste rannikelupaikade kaitse;
- 2) Piibunina ja Telliskivirahu sihtkaitsevööndites kadastike, loopealsete ja kaitsealuste liikide elupaikade säilitamine ja taastamine;
- 3) Käina lahe ja Vaemla lahe sihtkaitsevööndites kaitsealuste linnuliikide elupaikade kaitse, pesitsus- ja rändeage se rahuldamine ning madalaveeliste lahtede ja sealse elustiku kaitse;
- 4) Orjaku silma sihtkaitsevööndis madalaveelise lahe ja sealse elustiku kaitse;
- 5) Uidu sihtkaitsevööndis endiste puiskarjamaade ja puisniitude taastamine ja kaitse;
- 6) Öunaku sihtkaitsevööndis vanade metsakoosluste loodusliku arengu tagamine.

(2) Kaitse-eesmärgi saavutamine tagatakse:

- 1) Kassari sääre, Käina, Käina lahe, Orjaku silma, Piibunina, Taguküla, Telliskivirahu, Uidu, Vaemla ja Vaemla lahe sihtkaitsevööndites hooldustöödega;
- 2) Öunaku sihtkaitsevööndis üksnes loodusliku protsessina.

§ 9. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndites on lubatud:

- 1) Kassari sääre, Käina, Piibunina, Taguküla, Telliskivirahu, Uidu ja Vaemla sihtkaitsevööndites metsa- ja poollooduslike koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudmisi tööde teostamise aja ja tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning koosluse koosseisu ja täiuse osas;
- 2) Kassari sääre, Käina, Käina lahe, Orjaku silma, Piibunina, Taguküla, Telliskivirahu, Uidu, Vaemla lahe ja Vaemla sihtkaitsevööndites kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 3) rahvaüriruse korraldamine, sealjuures rohkem kui 50 osalejaga ning Kassari sääre, Piibunina ja Telliskivirahu sihtkaitsevööndites rohkem kui 100 osalejaga rahvaüriruse korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja loal;
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]
- 4) Orjaku silma sihtkaitsevööndis mootorita ujuvvahendiga ning elektrimootoriga ujuvvahendiga sõitmine ning Taguküla ja Vaemla sihtkaitsevööndites ujuvvahendiga sõitmine kiirusega kuni 5 sõlme. Ujuvvahenditega piiranguteta liikumine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses;
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]
- 5) kaitseala valitseja nõusolekul väljaspool sihtkaitsevööndit asuvatele maaparandussüsteemidele eesvooluks olevate kraavide hoiutööd;
- 6) adru varumine kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades ja ajal;
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]
- 7) roo varumine jääl ja külmunud pinnasel kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades ja mahus.
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]

(2) Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud:

- 1) koosluste hooldustööde käigus kaitseala valitseja nõusolekul;
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]
- 2) kohtades, mis on kaitseala valitseja poolt selleks ette valmistatud ja tähistatud.

(3) Kalapüük sihtkaitsevööndis on lubatud:

- 1) Taguküla sihtkaitsevööndis;
- 2) lihtkäsiõngega Orjaku silma, Käina ja Vaemla sihtkaitsevööndites;
- 3) Vaemla sihtkaitsevööndi mereosas ilma käesoleva lõike punktis 2 nimetatud piiranguta.

(4) Jahipidamine, välja arvatud linnujaht, on lubatud:

- 1) Kassari sääre, Piibunina, Telliskivirahu ja Uidu sihtkaitsevööndites;
- 2) Orjaku silma, Vaemla lahe, Vaemla ja Käina sihtkaitsevööndites 1. novembrist 28. veebruarini;
- 3) Käina lahe ja Öunaku sihtkaitsevööndites 1. novembrist 14. veebruarini.

(5) Taguküla sihtkaitsevööndis on jahipidamine lubatud 1. novembrist 28. veebruarini, linnujaht on lubatud vaid sihtkaitsevööndi maismaaosas 10. septembrist 30. novembrini.

§ 10. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) inimeste viibimine Käina lahe ja Vaemla lahe sihtkaitsevööndites 1. aprillist 31. oktoobrini, kusjuures Kadaklailu viibimine on keelatud 15. veebruarist 31. oktoobrini;
- 2) majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud käesolevas määruses lubatud tegevus;

3) kalapüük Käina lahe ja Vaemla lahe sihtkaitsevööndites;
4) ujuvvahendiga sõitmine Käina lahe ja Vaemla lahe sihtkaitsevööndites, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]

(2) Sihtkaitsevööndis on keelatud uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul:
1) tee ja tehnovõrgu rajatiste rajamine või tootmisotstarbete ehitiste püstitamine kaitseala tarbeks ning olemasolevate ehitiste hooldustööd;
2) Kassari sääre, Käina, Taguküla, Uidu, Vaemla ja Õunaku sihtkaitsevööndites tee rajamine kinnistu tarbeks;
3) Piibunina ja Telliskivirahu sihtkaitsevööndites tee ja tehnovõrgu rajatiste rajamine või tootmisotstarbete ehitiste püstitamine kinnistu tarbeks;
4) Taguküla sihtkaitsevööndis lautrikoha taastamine.

§ 11. Vajalik tegevus

Kassari sääre, Käina, Piibunina, Taguküla, Telliskivirahu, Uidu ja Vaemla sihtkaitsevööndites poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik heina ja roo niitmine, loomade karjatamine, puu- ja põõsarinde kujundamine ning harvendamine ja lisaks vaadete avamiseks puu- ja põõsarinde kujundamine ning harvendamine.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on neli piiranguvööndit:
1) Esiküla piiranguvöönd;
2) Kassari piiranguvöönd;
3) Kiigeplatsi piiranguvöönd;
4) Orjaku piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on poollooduslike koosluste ja maastikuilme säilitamine.

§ 14. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:
1) majandustegevus;
2) väetiste kasutamine;
3) kalapüük käsiõngega, välja arvatud püük Orjaku piiranguvööndis;
4) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine kaitseala valitseja nõusolekul;
5) Kassari, Esiküla ja Orjaku piiranguvööndites ehitise püstitamine õuemaal ning tootmisotstarbete rajatise rajamine kaitseala või kinnistu tarbeks, arvestades käesoleva määruse § 5 punktides 4–7 sätestatud;
6) tootmisotstarbete rajatise rajamine ja väikeehitise püstitamine kaitseala tarbeks Kiigeplatsi piiranguvööndis, arvestades käesoleva määruse § 5 punktides 4–7 sätestatud;
7) rahvaürituse korraldamine, sealjuures väljaspool õuemaad rohkem kui 100 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades, on lubatud üksnes kaitseala valitseja loal;
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]
8) roo varumine külmunud pinnasel.

(2) Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud:
1) eramaal maaomaniku loal;
2) koosluste hooldustööde käigus kaitseala valitseja nõusolekul;
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]
3) kohtades, mis on selleks ette valmistatud ja mille kaitseala valitseja on tähistanud.

(3) Jahipidamine on lubatud:
1) Kassari ja Kiigeplatsi piiranguvööndites;
2) Esiküla piiranguvööndis (välja arvatud linnujaht);
3) Orjaku piiranguvööndis 1. novembrist 14. veebruarini (välja arvatud linnujaht).

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:
1) uue maaparandussüsteemi rajamine;

- 2) maavara kaevandamine, välja arvatud ravimuda varumine kaitseala valitseja nõusolekul Orjaku piiranguvööndis;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 4) uuendusraie, välja arvatud turberaie, kusjuures tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus;
- 5) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine, välja arvatud põllumaal ja õuemaal;
- 6) ujuvvahendiga sõitmine Orjaku piiranguvööndis, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.

[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]

§ 16. Vajalik tegevus

Piiranguvööndis poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik heina ja roo niitmine, loomade karjatamine, puu- ja põõsarinde kujundamine ning harvendamine ja lisaks vaadete avamiseks puu- ja põõsarinde kujundamine ning harvendamine.

5. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 17. Määruse rakendamine

Enne käesoleva määruse jõustumist Kassari, Esiküla ja Orjaku piiranguvööndites kehtestatud üldplaneeringus või detailplaneeringus määratud kohtades on ehitiste püstitamine lubatud, arvestades käesoleva määruse § 5 punktides 5–7 sätestatud.

§ 18. [käesolevast tekstist välja jäetud].

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

² Kaitseala on moodustatud Hiiumaa Rajooni TSN Täitevkomitee 26. septembri 1962. a otsusega nr 70 «Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis» moodustatud Käina lahe ornitoloogilise keeluala ja Kassari saare maastikulise keeluala baasil. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 1 alapunktist 66 kuulub kaitseala Väinamere linnuala ja punkti 2 alapunktist 498 Väinamere loodusala koosseisu, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatahtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (möötkava 1:10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga november 2005. a.

Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

[RT I 2010, 13, 70- jõust. 01.04.2010]

[Käina lahe-Kassari maastikukaitseala](#)